

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 33Dz/1/2023
Identifikačné číslo spisu: 9623200348
Dátum vydania rozhodnutia: 25. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Potásch
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9623200348.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD. a sudkýň JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a Mgr. Kristíny Babiakovej, v právnej veci návrhu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 13. januára 2023 - na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu B.. M. C., dátum nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/XX, XXX XX K., sudcu Okresného súdu K. T. - konajúc o oznámení dôvodov možnej zaujatosti sudcu Mgr. Michala Novotného (zo dňa 20. januára 2023) vo vzťahu k veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 31D/1/2023, takto

rozhodol:

Sudca disciplinárneho senátu 31D Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky Mgr. Michal Novotný n i e j e v y l ú č e n ý z vykonávania úkonov vo veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 31D/1/2023 - podľa § 31 a § 32 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 4 a § 24 ods. 2 Disciplinárneho súdneho poriadku.

O d ô v o d n e n i e

1. Dňa 16. januára 2023 bol Najvyššiemu správnomu súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší správny súd“) doručený návrh ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej ako „navrhovateľ“ alebo „minister spravodlivosti“) na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, sudcovi Okresného súdu K. T. - B.. M. C., dátum nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/XX, XXX XX K. [ďalej ako „návrh vo veci samej“ alebo „návrh“]. Vec bola v súlade so všeobecne záväznou právnou úpravou a Rozvrhom práce najvyššieho správneho súdu zapísaná do súdneho oddelenia 31D najvyššieho správneho súdu (sp. zn. 31D/1/2023).

2. Minister spravodlivosti návrh vo veci samej odôvodňuje skutočnosťami, ktoré sú predmetom konaní vedených na najvyššom správnom súde (sp. zn. 33D/4/2021 a sp. zn. 31D/17/2021). V konaní sp. zn. 33D/4/2021 rozhoduje najvyšší správny súd o odvolaní B.. C. proti rozhodnutiu Disciplinárneho senátu Súdnej rady Slovenskej republiky - sp. zn. 1Ds/5/2017 zo dňa 19.02.2019, ktorým mu bolo uložené disciplinárne opatrenie - odvolanie z funkcie sudcu. Rozsudkom vo veci sp. zn. 31D/17/2021 zo dňa 08.11.2022 rozhodol najvyšší správny súd tak, že na základe disciplinárneho návrhu podaného ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky uložil B.. C. disciplinárne opatrenie - zníženie

funkčného platu o 30% na obdobie 6 mesiacov. Podstatná časť argumentácie ministra spravodlivosti vo veci samej sa ďalej odvíja od hodnotenia sudcu - B.. M. C. - podľa § 27a ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o sudcoch“), ktoré bolo spracované Hodnotiacou komisiou č. 2 pre obvod Krajského súdu v Bratislave (číslo hodnotiacej správy SR 698/2021) - 18. novembra 2021. Z príslušnej správy vyplýva celkový záver hodnotenia sudcu B.. C. - „nevyhovujúci“. Uvedená hodnotiacia správa tvorí prílohu návrhu ministra spravodlivosti vo veci samej.

3. Dňa 24. januára 2023 člen senátu 31D Mgr. Michal Novotný - ako sudca zaradený do súdneho oddelenia 31D (k tomu pozri bod 1) - doručil do podateľne najvyššieho správneho súdu podanie (č. k. 31D/2023-22) označené ako „Oznámenie dôvodov vylúčenia“ zo dňa 20. januára 2023 (ďalej ako „oznámenie“). V oznámení uviedol, že od 1. júna 2020 do 1. augusta 2021 vykonával funkciu štátneho tajomníka Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MS SR“), t.j. bol jeho druhým najvyšším predstaviteľom. Poukázal na to, že návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, o ktorom sa konanie na najvyššom správnom súde vedie pod sp. zn. 31D/1/2023 bolo spísané dňa 13. januára 2023, a preto sa predmetným návrhom nemohol zaoberať. Dodal, že tento návrh sa čiastočne týka jedného z disciplinárnych konaní, z ktorého bol ako sudca najvyššieho správneho súdu vylúčený (sp. zn. 31D/17/2021), a to z dôvodu jeho skoršieho pôsobenia na MS SR, kedy ako štátny tajomník odporučil podanie predmetného disciplinárneho návrhu vo veci (k tomu pozri aj bod 2 tohto odôvodnenia). Zároveň však doplnil, že návrh vo veci sp. zn. 31D/1/2023 (t.j. vec, v ktorej oznámil možné dôvody svojej zaujatosti) sa netýka otázky viny sudcu (za akékoľvek disciplinárne previnenie), ale len otázky dočasného pozastavenia jeho funkcie. Odkazom na uvedené žiada, aby príslušný disciplinárny senát posúdil, či je alebo nie je vylúčený z vykonávania úkonov vo veci 31D/1/2023, a to vzhľadom na jeho pomer k veci.

4. Podľa § 4 zákona č. 432/2021 Z. z. o Disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) (ďalej ako „DSP“), ak tento zákon neustanovuje inak a ak to povaha veci nevyklučuje, na disciplinárne konanie sa primerane použijú ustanovenia Trestného poriadku o základných zásadách trestného konania, o spoločnom konaní, o vylúčení súdu a iných osôb, o obhajcovi, o úkonoch trestného konania, o dokazovaní, o rozhodnutiach súdu, o hlavnom pojednávaní, o odvolaní, o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, o obnove konania a o trovách trestného konania.

5. Podľa § 24 ods. 2 DSP, o námietke zaujatosti a o oznámení predsedu disciplinárneho senátu, sudcu disciplinárneho senátu alebo prísediacich a o ich zaujatosti rozhoduje trojčlenný senát najvyššieho správneho súdu určený náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom spravodlivosti do siedmych dní od predloženia veci.

6. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej ako „Trestný poriadok“), z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

7. Podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku, ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte. O vylúčení sudcu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu rozhodne iný senát tohto súdu, o vylúčení sudcu pre prípravné konanie rozhodne predseda senátu nadriadeného súdu. Ak sudca alebo prísediaci je vylúčený z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo 4, nahradí ho iný sudca určený na zastupovanie rozvrhom práce; prísediaceho nahradí iný prísediaci podľa pokynu predsedu senátu. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora alebo ak je taká pomocná osoba vylúčená z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo 4, alebo ak z dôvodov uvedených v § 31 vnesie námietku zaujatosti takej osoby strana, o vylúčení rozhodne predseda senátu alebo v prípravnom konaní prokurátor, v

ktorého veci je taká osoba činná. Ak z dôvodov uvedených § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť prokurátor, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený prokurátor. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť policajt, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený tohto policajta; proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

8. Účelom právnej úpravy ustanovenej v § 24 DSP (v spojení so súvisiacimi ustanoveniami Trestného poriadku) je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom konania alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia (§ 31 ods. 1 Trestného poriadku) je právne významný vzťah sudcu, a to buď: 1) k veci (o vzťah tejto povahy ide napríklad vtedy, keď sudca je účastníkom alebo vedľajším účastníkom konania, keď má osobný záujem na určitom výsledku konania, ale tiež vtedy, keď sudca verejne - napríklad prostredníctvom médií alebo iným spôsobom vyjadril právny názor na vec, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť), 2) k účastníkom konania (o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu tak pozitívneho alebo negatívneho) alebo 3) k zástupcom účastníkov konania.

9. Z oznámenia Mgr. Novotného pritom vyplýva, že možné dôvody svojej zaujatosti identifikoval vo vzťahu k veci, o ktorej by mal spolurozhodovať (sp. zn. 31D/1/2023). Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 8Ndz/4/2012, sp. zn. 10Ndz/2/2020, 6Ndz 7/2011 a i.), pomer k veci ako okolnosť spochybňujúca nezaujatosť sudcu predpokladá situáciu, keď je sudca právne zainteresovaný na výsledku konania (príp. tu existujú iné relevantné okolnosti - k tomu pozri bod 8 vyššie). Zákonom predpokladané dôvody podmieňujúce zaujatosť alebo nezaujatosť sudcu na prejednanie a rozhodnutie pridelenej veci musia vyplývať z objektívnych skutočností. Pre vylúčenie sudcu z prejednanie a rozhodovania veci nepostačujú subjektívne pocity, resp. domnienky účastníka konania, ako je nepostačujúci aj prípadný subjektívny názor konajúceho sudcu, že sa cíti byť zaujatý na prejednanie a rozhodnutie jemu pridelenej veci (pozn.: takýto postoj pritom sudca Mgr. Novotný vo svojom oznámení neformuloval).

10. Všeobecne záväzná právna úprava v ustanovení § 31 ods. 1 Trestného poriadku neurčuje žiadne konkrétne - striktné skutkové alebo právne kritériá, na základe ktorých sa má skúmať prípadná zaujatosť alebo predpojatosť sudcu viažuca sa k súdnej veci. Na strane druhej, z rozhodovacej praxe súdov vyplýva (k tomu pozri aj body 8 a 9 tohto odôvodnenia), že takéto pochybnosti môžu byť dané najmä v prípade, ak existuje predpoklad, že sudca je právne zainteresovaný na výsledku konania. Takýto predpoklad však zároveň musí byť dostatočne objektivizovaný. V rámci rozhodovania o materiálnej opodstatnenosti dôvodov uvedených v oznámení Mgr. Novotného a berúc do úvahy, že nie je sporné, že Mgr. Novotný bol v minulosti vylúčený z disciplinárneho konania, v ktorom podanie samotného disciplinárneho návrhu odporučil ako štátny tajomník MS SR (31D/17/2021), senát rozhodujúci o podanom oznámení upriamil svoju pozornosť na štyri faktory, ktoré následne determinovali jeho výrok. Prostredníctvom týchto parciálnych testov skúmal senát najvyššieho správneho súdu možnú zaujatosť/predpojatosť sudcu Mgr. Novotného vo vzťahu k súdnej veci, a to ako existenciu dostatočne objektivizovanej pochybnosti o tom, že by sudca Mgr. Novotný mohol byť právne zainteresovaný na výsledku konania vedenej na najvyššom správnom súde pod sp. zn. 31D/1/2023.

11. Senát najvyššieho správneho súdu pritom skúmal nasledovné faktory súdnej veci

- a) participáciu sudcu Mgr. Novotného na návrhu vo veci samej (návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu - B.. C.), a to v kontexte predchádzajúceho pôsobenia uvedeného sudcu ako štátneho tajomníka na MS SR,
- b) predmet konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu a jeho povaha v porovnaní s disciplinárnym konaním, v ktorom Mgr. Novotný ako štátny tajomník odporučil podanie disciplinárneho návrhu,
- c) materiálnu a personálnu prepojenosť disciplinárneho návrhu (ktorého podanie Mgr. Novotný odporučil), resp. súdneho konania o ňom a návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky,

d) možný (subjektívny) záujem sudcu Mgr. Novotného na výsledku konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, príp. iné súvisiace okolnosti, ktoré by mohli preukazovať pochybnosti o jeho nezaujatosti vo veci (napr. skoršie mediálne vyjadrenia k predmetu konania).

12. [participácia sudcu Mgr. Novotného na návrhu vo veci samej] V súvislosti s prvým testom je potrebné uviesť, že Mgr. Novotný žiadnym spôsobom neparticipoval na návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu (B.. C.), ktorý bol spísaný dňa 13. januára 2023 a najvyššiemu správneému súdu doručený dňa 16. januára 2023. Akékoľvek úkony týkajúce sa B.. C., ktoré v minulosti Mgr. Novotný ako štátny tajomník MS SR navrhol alebo aproboval, nemôžu byť bez ďalšieho určujúcim kritériom pre všeobecný záver o existencii jeho predpojatosti, resp. zaujatosti vo vzťahu k tomuto sudcovi v typovo odlišnom konaní. Ak Mgr. Novotný v oznámení dôvodov svojej zaujatosti uviedol, že v minulosti odporučil podanie disciplinárneho návrhu proti B.. C. (k tomu pozri aj bod 3 tohto odôvodnenia), táto skutočnosť podľa senátu rozhodujúceho o podanom oznámení nemôže sama osebe zákonného sudcu diskvalifikovať z rozhodovania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu. Ad absurdum by to totiž znamenalo, že sudca Mgr. Novotný by nemohol ako zákonný sudca konať a rozhodovať v žiadnej v inej veci, v ktorej by B.. C. kedykoľvek v budúcnosti vystupoval ako účastník konania (napr. ani v kasačnom konaní), a to len preto, že v minulosti odporučil podanie disciplinárneho návrhu proti tomuto sudcovi. Senát rozhodujúci o podanom oznámení preto uzatvára, že vzhľadom na skutočnosť, že návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu (B.. M. C.) bol spísaný v čase, kedy Mgr. Novotný na MS SR nepôsobil, tento sa na predmetnom návrhu žiadnym spôsobom nezúčastnil, podanie návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu neodporučil a formálne ani neformálne nemohol ovplyvniť rozhodovací proces samotného navrhovateľa (ministra spravodlivosti) o tom, že, resp. či predmetný návrh podá, neidentifikoval senát rozhodujúci o podanom oznámení žiadny relevantný vzťah sudcu Mgr. Novotného k návrhu ministra spravodlivosti na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu B.. C., t.j. k návrhu, na základe ktorého sa koná vo veci sp. zn. 31D/1/2023. Kontinuálne a paušálne uplatňovanie predpokladu o existencii dôvodov zaujatosti na strane Mgr. Novotného (vo vzťahu k veciam B.. C.) len na tom základe, že v minulosti ako štátny tajomník MS SR podanie disciplinárneho návrhu odporučil, by - okrem iných - popieralo verejno-mocenskú autonómiu každodobého ministra spravodlivosti ako navrhovateľa v (disciplinárnych) veciach týkajúcich sa B.. C.. Skutočnosť, že Mgr. Novotný v minulosti odporučil podanie disciplinárneho návrhu proti B.. C., nemôže - podľa senátu najvyššieho správneho súdu rozhodujúceho o podanom oznámení - ako dôvod predpojatosti, resp. zaujatosti Mgr. Novotného per se dopadať aj na podaný návrh o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, príp. na akékoľvek iné návrhy, ktoré by v budúcnosti mohli byť podané proti B.. C..

13. [predmet konania a jeho povaha] Vzhľadom na to, že v konaní o návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu príslušný senát neposudzuje otázku viny sudcu, proti ktorému návrh smeruje, ale iné okolnosti, ani prípadné odporúčanie Mgr. Novotného (v čase, kedy pôsobil ako štátny tajomník MS SR), aby bol disciplinárny návrh podaný, nie je možné hodnotiť ako takú okolnosť, ktorá by automaticky dopadala na jeho schopnosť a spôsobilosť objektívne a nestranné posudzovať okolnosti týkajúce sa toho, či sú v prípade B.. C. splnené zákonné podmienky na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu alebo nie. Kým účelom disciplinárneho konania je rozhodnúť o vine alebo nevine disciplinárne obvineného vo vzťahu ku skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, t.j. jedná sa o sankčné konanie, konanie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie má primárne preventívnu povahu a nie je sankčným konaním. V konaní o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu sa nerozhoduje o vine alebo nevine sudcu, ale o tom, či sú splnené zákonné podmienky na to, aby po určitú dobu konkrétny sudca funkciu sudcu zo zákonných dôvodov nevykonával. Nie je pritom vylúčené, aby senát o návrhu o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu rozhodol negatívne, t.j. tak, že mu nevyhoví, kým vo veci samej (disciplinárny návrh) rozhodol tak, že disciplinárne obvinený sudca je vinný (pozn.: uvedené platí aj naopak). Návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu môže byť podaný spolu s disciplinárnym návrhom, ale aj osobitne. Z uvedeného vyplýva, že medzi predmetnými konaniami existuje určitá kolerácia, nie však absolútna prepojenosť a bezvýhradná právna alebo procesná podmienenosť. Skutočnosť, že Mgr. Novotný v minulosti odporučil podanie disciplinárneho návrhu proti B.. C. preto bez ďalšieho nespôsobuje to, že nebude schopný nezaujato spolurozhodovať

o tom, či sú u menovaného sudcu splnené podmienky pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu v inom čase a za iných okolností.

14. [materiálna a personálna prepojenosť disciplinárneho návrhu a návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu] Ako je uvedené v bode 13, disciplinárne konanie a konanie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu sú typovo dve odlišné konania. Oboznámiac sa s návrhom vo veci samej je zrejmé, že navrhovateľ ako okolnosti, od ktorých odvíja dôvodnosť svojho návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu uvádza a) skutkové a právne okolnosti tvoriace základ rozhodnutia Disciplinárneho senátu Súdnej rady Slovenskej republiky (sp. zn. 1Ds/5/2017 zo dňa 19.2.2019), o ktorom rozhodnutí v odvolacom režime toho času koná najvyšší správny súd (sp. zn. 33D/4/2021), b) skutkové a právne okolnosti tvoriace základ rozhodnutia najvyššieho správneho súdu - sp. zn. 31D/17/2021 zo dňa 08.11.2022, o ktorom v odvolacom režime toho času rovnako koná odvolací disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu a c) hodnotenie sudcu B.. M. C. (č. SR 698/2021) realizované hodnotiacou komisiou č. 2 (podľa zákona o sudcoch) s výsledkom „nevyhovujúci“. V tejto súvislosti senát uvádza, že Mgr. Novotný neparticipoval a neparticipuje na súvisiacich konaniach, resp. rozhodnutiach, nie je a ani nebol členom príslušných senátov, ako ani hodnotiacej komisie (podľa písm. c)). Návrh na začatie disciplinárneho konania podľa písm. b) síce odporučil (ako štátny tajomník MS SR), avšak na samotnom rozhodovaní v predmetnej veci sa nezúčastnil. Podľa názoru senátu najvyššieho správneho súdu, vzhľadom na rozsah (objem) a kvalitatívnu stránku dôvodov, na ktorých je návrh vo veci samej koncipovaný (vrátane takých, ktoré neboli napr. predmetom skorších disciplinárnych konaní - napr. hodnotiacia správa uvedená v písm. c)) a prihliadajúc na to, že Mgr. Novotný sa na týchto „podkladových konaniach“ ako sudca alebo hodnotiteľ žiadnym spôsobom nezúčastnil, nie je vo veci možné identifikovať také okolnosti, ktoré by dostatočne objektivizovali jeho vylúčenie z konania o návrhu vo veci samej, resp. by dostatočne objektivizovali existenciu pochybností o jeho nezaujatosti v konaní, v ktorom sa Mgr. Novotný namietol.

15. [možný (subjektívny) záujem na výsledku konania, príp. iné okolnosti vzťahujúce sa k veci] Senát najvyššieho správneho súdu neidentifikoval vo veci ani žiadnu okolnosť, ktorá by akýmkoľvek spôsobom indikovala, že sudca Mgr. Novotný má právny záujem na tom, aby bol B.. C. dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, príp. že je na veci inak právne zainteresovaný (k tomu pozri toto odôvodnenie vyššie). Samotný fakt, že v minulosti Mgr. Novotný odporučil podanie disciplinárneho návrhu proti B.. C. totiž nemôže automaticky viesť k predpokladu, že sudca Mgr. Novotný mal, resp. má záujem na tom, aby bol menovanému sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu. V tejto súvislosti navyše nie je možné opomenúť ani skutočnosť, že Mgr. Novotný už cca 18 mesiacov vykonáva funkciu sudcu najvyššieho správneho súdu, pričom od 1. augusta 2021 došlo k ukončeniu akéhokoľvek personálneho alebo iného prepojenia jeho osoby na MS SR titulom osobitnej verejnej funkcie. Aj z tohto dôvodu je možné legitímne predpokladať, že sudca Mgr. Novotný vo vzťahu k súdnej veci nemá žiadny právny záujem. Úspech alebo neúspech navrhovateľa v predmetnom konaní nemá a nemôže mať žiadny vplyv na jeho osobu, keďže s MS SR v čase spolurozhodovania o podanom návrhu už Mgr. Novotný nemá žiadne personálne, ekonomické alebo iné väzby. Okrem uvedeného senát dopĺňa, že v čase jeho rozhodovania o oznámení Mgr. Novotného, nie sú mu známe ani akékoľvek iné okolnosti, ktoré by naznačovali postoj sudcu Mgr. Novotného k otázke dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu B.. C. (napr. skoršie mediálne vyjadrenia a pod.).

16. Pre úplnosť je potrebné opätovne uviesť, že sudca Mgr. Novotný v podanom oznámení netvrdil, že sa vo veci cíti byť subjektívne zaujatý, resp. predpojatý. Bez ohľadu na túto skutočnosť, senát najvyššieho správneho súdu rozhodujúci o podanom oznámení však skúmal, či neexistujú dôvody pre vylúčenie Mgr. Novotného z konania vo veci sp. zn. 31D/1/2023 aplikáciou tzv. teórie zdania. Uplatňujúc vyššie uvedené parciálne testy (body 10 a nasl. vyššie) však dospel k záveru, že na takýto postup nie sú splnené zákonné predpoklady, keďže neexistujú faktory, ktoré by dostatočne objektivizovali pochybnosti o tom, že Mgr. Novotný nebude spôsobilý vo veci sp. zn. 31D/1/2023 spôsobilý nestranne, resp. nezaujato konať a rozhodovať.

17. Objektívna nestrannosť sa pritom posudzuje podľa objektívnych symptómov. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny

aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k stranám sporu, resp. aj k ich zástupcom. Posúdenie nestrannosti sudcu teda spočíva (okrem subjektívnych parametrov) aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava je objektívne oprávnená. Relevantnou je pritom len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach.

18. Ani objektívnu nestrannosť totiž nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo i len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z konania ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu, pričom podľa objektívneho kritéria musí súd rozhodujúci o námietke zaujatosti rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku).

19. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky možno vyvodiť, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne existujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k sporu disponuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k sporu, k stranám sporu (účastníkom konania) alebo k ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne (porovnaj napr. I. ÚS 332/08).

20. Záverom najvyšší správny súd dopĺňa, že i trestno-právna rozhodovacia prax viažuca sa k vylúčeniu sudcu z konkrétneho konania akcentuje, že nie akékoľvek, ale len kvalifikované a dostatočne dôvodné okolnosti môžu predstavovať právny základ pre vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov v konkrétnej veci (napr. R 2/2008: I. V zmysle § 30 ods. 1 TP účinného do 1. januára 2006 (teraz § 31 ods. 1 TP) sudcu možno vylúčiť z vykonávania úkonov trestného konania v konkrétnej veci len celkom výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré by mu zjavne bránili rozhodnúť objektívne, nezaujato a spravodlivo v súlade so zákonom pre jeho vzťah k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka).

21. Podľa názoru senátu najvyššieho správneho súdu, v súdnej veci neboli identifikované žiadne také okolnosti, ktoré by vylúčenie Mgr. Novotného z konania a rozhodovania vo veci vedenej na najvyššom správnom súde pod sp. zn. 31D/1/2023 odôvodňovali, či už z dôvodov subjektívnych, resp. aplikáciou tzv. teórie zdania (k tomu pozri body 10 a nasl. vyššie), a preto bolo potrebné vo veci rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

